

Gniezno, 23 czerwca [14]13

Król Władysław [Jagiello] potwierdza, że otrzymał list wielkiego mistrza zakonu krzyżackiego Henryka von Plauena z informacją o dostarczeniu przez starostów księcia słupskiego Bogusława [VIII] listów odpowiednich wójtowi Nowej Marchii [Sanderowi Machwitzowi] i wyrządzeniu przez nich wielu szkód, jak też o uprowadzeniu 30 jeńców i stad z Barlinka oraz o zamiarze podjęcia środków odwetowych. Król zapewnia mistrza, że wydał starostom księcia słupskiego polecenie zaprzestania wrogich akcji i wzywa adresata, aby powstrzymał się od wszelkich gwałtownych kroków w czasie postępowania polubownego przed królem rzymskim [i węgierskim] Zygmuntem [Luksemburskim].

Oryg.: GSPK, XX. HA, OBA, nr 1961, pap., łac., wym. 210 × 308 mm, stan średni, tekst miejscami wyblakły, plamy, nacięcia po pasku mocującym pieczęć, in dorso resztki pieczęci wystawcy w czerwonym wosku (wosk przez papier, wnioskując z wymiarów chodzi tu o pieczęć Władysława Jagielly o śr. 28 mm, zob. Gumowski *Pieczęcie*, s. 14, 15, nr 16; *Pieczęcie*, s. 14; *HlebionekKatalog*, s. 105, 106), kustodia o wym. 39 × 38 luzem, papierowego paska zabezpieczającego pieczęć brak, nowożytna notatka o dacie rocznej i treści listu, prostokątna pieczęć archiwum królewieckiego.

Wyd.: CDL, s. 166–167.

Reg.: CEV, nr 553; RHD 1/1, nr 1961; *SzwedaListy*, s. 264.

Adres [in dorso]: ^aMagnifico et ^bvenerabili domino Henrico de Plawen ordinis Sancte Marie | domus Theutunicorum de Prussia magistro generali¹ etc.¹, amico nostro carissimo.

Wladislaus Dei gracia rex Polonie Lythwanieque | princeps supremus et heres Russie etc.

^cMagnifice et venerabilis amice noster dilecte! Scribitis nobis, qualiter alias tenore vestrarum litterarum diffidacionem | per capitaneos illustris principis domini Boguslai ducis Stolpensis² etc. capitaneo vestro | Noue Marchie³ factam, nostre significatis maiestati et quedam dampna sibi per eos irrogata | inter quos arbitrio quarundam civitatum pacis federa rite fuerunt interiecta, de quibus predicti capitanei ducis Stolpensis non contenti, quandam civitatem vestram et Ordinis Barlin⁴ dictam cum impetu hostili accedentes, triginta captivos ex ea ad captivitatis mancipia deduxerunt et sex villas iuxta ipsam pisitas vastaverunt et multa pecora et greges de eadem abigerunt, subiungentes in eisdem quod huiusmodi iniuriarum obprobria non possetis peramplius tollerare et vos in repressionem earum oporteret consui [...^d]. Scientes, quod eisdem litteris vestris tunc receptis incontinenti et extimplo eisdem capitaneis ducis Stolpensis scriptis nostris insinuare curavimus, ut se ab omnibus presumpcionibus abstine[rent^e], per quas pacis federibus aliquo modo posset derogari et nunc evestigio prefato duci et ipsius capitaneis scripta nostra dirigimus ut nichil erga vos et Ordinem vestrum presumerent attemptare per quod pacis federa aliquo modo lederentur. Quapropter sinceritatem vestram petimus et hortamur, quatenus inter nos et Ordinem pendente [...cio...^f] et quousque coram serenissimo principe domino Sigismundo Romanorum rege etc.⁵ extrema forciatur auspicia nichil debeat innovare, nam nullus excessus ita gravis et exuberans, qui rigore iusticie non poterit refrenari. Si quid enim erga vos et Ordinem vestrum prefati capitanei delinquerunt censura iuris ad emendam compellentur nec vos aliud arbitramur perquirere, nisi que ratio suadet equitatis et super eo, quod scribitis se velle ab iniuriis, ut asseritis, a prefato duce et ipsius capitaneis vobis illatis defendere et tueri mentem vestram velitis nobis aperire et animi vestri propositum lucidius demonstrare, super quibus nobis vestris litteris respondeatis. Datum in Gnezna feria sexta post octavas festi Pentecostium anno Domini etc. tredecimo.

^a Inicjał wysokości ok. 6 wersów.

^b Inicjał wysokości ok. 3 wersów.

^c Inicjał wysokości ok. 6 wersów.

^d Nieczytelne ok. 3–4 litery.

^e Nieczytelne z powodu wyblaknięcia, uzupełnione.

^f Początkowe i końcowe litery nieczytelne.

¹ Henryk von Plauen, komtur nieszawski 1402–1407, komtur świecki 1407–1410, wielki mistrz zakonu krzyżackiego 1410–1413, komtur pokrzywieński 1413–1414, prokurator w Lochstädt (Pawłowie) 1429, zm. 1429 (Hochmeister, s. 114–117; Jähnig, s. 289, 307, 309; Heckmann, s. 151, 319, 350, 410, 462, 575).

² Bogusław VIII, książę słupski, syn Bogusława V, biskup–elekt kamieński 1386, administrator dóbr diecezji kamieńskiej 1387–1389, książę stargardzki 1402, a po śmierci brata Barnima V od 1403 r. władca całego księstwa słupskiego, zm. 11 lutego 1418 (E. Rymar, Rodowód książąt pomorskich, t. 2, Szczecin 2005, s. 325–326).

³ W latach 1413–1420 wójtem Nowej Marchii był Sander (Czander) Machwitz, 1412 komtur domowy w Elblągu, po 1420 komtur domowy w Baldze (E. Rymar, *Studia i materiały z dziejów Nowej Marchii i Gorzowa. Szkice historyczne*, Gorzów Wielkopolski 1999, s. 111–112, 126; idem, *Historia polityczna i społeczna Nowej Marchii w średniowieczu [do roku 1525]*, Gorzów Wlkp. 2015, wg indeksu [błędnie podaje, że sprawował urząd nadleśnego /Waldmeister/ w Świdwinie]; B. Jähnig, *Die Vögte des Deutschen Ordens in der Neumark und ihr Verhältnis zu Preußen*, w: *Landesherr, Adel und Städte in der mittelalterlichen und frühneuzeitliche Neumark*, hrsg. K. Neitmann, Berlin 2015, s. 323; Heckmann, s. 233, 300, 396).

⁴ Barlinek, miasto, gmina loco, powiat myśliborski, woj. zachodniopomorskie, w średniowieczu na obszarze Nowej Marchii

⁵ Zygmunt Luksemburski, syn cesarza Karola IV Luksemburskiego i Elżbiety Pomorskiej, elektor brandenburski od 1378, król węgierski od 1387, król niemiecki od 1410, książę Luksemburga od 1419, król włoski od 1431, cesarz rzymski od 1433, król czeski od 1419, zm. 1437 (J.K. Hoensch, *Kaiser Sigismund. Herrscher an der Schwelle zur Neuzeit (1368–1437)*, München 1996; S. Wefers, *Das politische System Kaiser Sigmunds*, Stuttgart 1989; *Sigismund von Luxemburg. Ein Kaiser in Europa*, hrsg. von M. Pauly und F. Reinert, Mainz 2006; *Kaiser Sigismund (1368–1437). Zur Herrschaftspraxis eines europäischen Monarchen*, hrsg. K. Hruza, A. Kaar, Wien–Köln–Weimar 2012).

⁶ Donin ze Skrzyńska i Wistki h. Łabędź, pisarz królewski od 1404, sekretarz królewski 1410–1412, podkanclerzy Królestwa Polskiego 1412–1418, prałat i kanonik licznych kapituł (PSB 5, s. 471, 472; UC, s. 51, 106, 203; SulowskaDokumenty, s. 209, 210; KrzyżaniakowaKancelaria, s. 63–68).